

A VIHARSAROK EGYESÜLET hírei

Elérkezvén 2007 második feléhez, röviden leírjuk az első félév eseményeit a házunk tájáról. A téli hónapokban folytattuk a tavalyi évhez hasonlóan a bogzás tanfolyamot. A két hónapig tartó foglalkozást Kovács Rózsika vezette, aki a helyi gyermekeket a makramé fortélyaiiba vezette be. A kisebb gyermekekkel virágtartókat bogoztunk, a nagyobbakkal faldíszeket. Az idei évben ehhez a foglalkozáshoz hivatalos szervtől támogatás nem érkezett, de ennek ellenére nem panaszkodhunk fonal, vagyis nyersanyag hiányra, mert *Héthy Annának* köszönhetően (aki már nem egyszer támogatta egyesületünk munkáját) egy egész zsák fonalat tudtunk felbogozni a résztvevőkkel. Köszönjük a támogatást neki és *Kovács Rózsikának* is a társadalmi munkájáért.

Idén is, május 1-én megtartottuk a sportnapot, melyen most talán kevesebben vettek részt, mint tavaly, de ennek ellenére jó hangulatban zajlott az esemény melyet közös szalonnasütéssel zártunk. A nyári vakációig hétfőenként a kézműves órákat is megtartottuk, melyre a faluból ideiglenesen

elköltözött gyermekek is eljöttek ezért minden hétfőgőn stabil létszámmal tarthattuk a foglalkozásokat. A foglalkozások nyersanyagának megvételéhez az első félévben a **Communitas Alapítvány** is hozzájárult.

A harmadik éve tartó nyári táborozás, idén június 23-án indult és augusztus 2-án ért véget. Az idén öt tábort szerveztünk, melyen összesen 75 gyermek vett részt. A muzsnában lakó gyermekeknek, az elszármazott szülők, nagyszülők gyermekeinek, unokáinak az idén egyesületünk 20 kedvezményes helyet biztosított. A délutáni szabadidős programokra, melyre bárki a faluból részt vehet ingyenesen, átlagosan naponta 4-5 gyermek érkezett. Idén 3 román nyelvtábort (most először) és 2 angol nyelvtábort szerveztünk, melyeken a következő tanárok tanítottak: *Zoltáni Hajnal, Kelemen Emília, Péter Tünde, Jancsó Lenke*. A lebonyolításban részt vettek: *Mester Melinda, Bogos Zoltán, Kovács Erzsébet, Dénes Kinga, Mester Loránd*. Köszönjük munkájukat, mint ahogy azoknak a szülőknek és nagymamáknak is, akik az idén átvállalták a sok finom tészta elő-

készítését és sütését. Köszönettel tartozunk a segítségért azoknak is, akik kölcsönadtak asztalokat, padokat, ágyakat, szekert vagy bármivel is hozzájárultak a táborok sikeres lebonyolításához. Név szerint a következőket illeti a köszönet: *Zoltáni Lenke, Gedő Erzsébet, Bálint Margit, Zoltáni Berta, Asztalos Edit, Ferencz Csilla, Márton Kálmán, Kin-da Zoltán, Mester László, Nemes István*. Külön köszönjük Török Ida néninek, hogy idén is minden táborunkba eljött egy-egy délután és a táborozó leányokat megtanította a bogzás alaplépéseire, és hogy besegített a finom kürtöskalács elkészítésébe. Az idei táborokkal együtt eddig 15 sikeres tábort szervezett egyesületünk. Minden évben van egy kiválasztott nyelv, melyet úm. támogatott nyelvtábornak nevezünk. Az idén a román nyelvtábor volt ez, melyből eredetileg kettőt terveztünk, de három lett belőle. A támogatott nyelvtábor azt jelenti, hogy a tábor díját jóval alacsonyabb áron állapítjuk meg, nemcsak a helyi gyermekeknek, hanem az idegenből ide érkezőknek is. Ehhez támogatást is kaptunk a **Hargita Megye**

Tanácsától. Emellett, a helyi gyermekek minden táborba, nemcsak a támogatott nyelvtáborba, kedvezményes áron vehettek részt, melyet a Viharsarok Egyesület biztosított a számukra.

Várható események a második félévben:

Idén is szeretnénk megrendezni a nyugdíjas napot, melynek ideje várhatóan október elején lesz. A kézműves órák ezentúl, csak az iskolai szünetekben lesznek, vagy talán egy-két hétfőgőn. Erről tájékoztatjuk idejében az eddigi résztvevőket.

Mint azt már sokan tudják a Viharsarok Egyesület a nyár végével kapuit ideiglenesen, nem meghatározott ideig bezárja. Tevékenységeinket a távolból is igyekszünk folytatni a megengedett kereteken belül.

Ezúton is szeretnék a falu minden lakójától elbúcsúzni, kívánva mindenkinek minden jót, egészséget, boldogságot...

Nemes Anna Borbála

VÉGVÁR ♦ Havonta nem megjelenő ingyenes községi lap. Kiadja a Viharsarok Egyesület és Székelyderzs Polgármesteri Hivatala Postacímünk: 537076 - Székelymuzsna 110. szám Telefon és fax: +40 266 222 143

Honlap: <http://viharsarok.erdely.org> e-mail: viharsarok@erdely.org

Szerkesztőbizottság: Demeter Sándor Loránd (főszerkesztő), Nemes Anna Borbála (igazgató), Újvárosi Katalin (vallás), Zoltáni Hajnal (külső munkatárs) Bogos Zoltán (terjesztés).

Egészségvédelem, nemcsak időseknek!

A túl sok kávé csonttrikulást okoz. A kalcium utánpótlás a csonttrikulás elleni küzdelem első és legfontosabb lépése. A koffein tartalmú ételek és italok fokozzák a szervezet kalcium kiválasztását, így

nagymértékben elősegítik a betegség kialakulását. A koffein főként stimuláló, élénkítő hatásáról ismert. Elfogyasztása után a véráramba jutva megközelítőleg egy órán belül fejti ki legintenzívebben a

hatását, mely egyaránt érzékelhető az ideg-, szív- és érrendszer, az agy területein. Ennek köszönhetően hangulatunk javul, fáradtságérzetünk csökken, aktivitásunk, munkabírásunk nő.

Az inkontinencia

Az emberi húgyhólyag kiürítése normális esetben akaratlagosan történik, és 100%-os hatásfokkal megy végbe, vagyis a hólyagban nem marad vizelet. Jóllehet az időmultával a húgyhólyagban is lejátszódnak különféle öregségi folyamatok. Az időskori inkontinencia nem tekinthető természetesnek, ráadásul különböző okokból kifolyólag (főleg nőknél) fiatalabb korban is felléphet. A nyugati világban az átlagéletkor növekedésével párhuzamosan egyre nő az inkontinenciával küzdők száma is.

Vizsgálatok szerint a 60 éven túliak 10%-a, a 70 éven felülieknek pedig több mint 30%-a érintett, a valós értékek ennél is magasabbak lehetnek, mivel gyakori jelenség a kellemetlen probléma eltitkolása. Az inkontinencia komoly önbecsülési zavarokat okoz, felléptével az érintettek életminősége drasztikusan romlik, hiszen erősen korlátozza a leghétköznapi tevékenységek elvégzését is. A szabadidős programokat szinte kizárhatatlanná és élvezhetetlenné teszi, egyes esetekben pedig akár teljes munkaképzetelenségét is okozhat.

Az inkontinencia főbb típusai:

Stresszinkontinencia: Elsősorban nőknél lép fel köhögés, tüsszentés, nevetés, nagyobb terhek emelése közben. Főképpen a természetes módon szülő asszonyokat veszélyezteti, a szülés során ugyanis jelentősen sérülhet, illetve gyengülhet a medenceizomzata. Sokféle pszichoszociális problémát (szerepvesztés, izoláció, félelem, bűntudat, valamint párkapcsolati zavarok) okozhat.

Ingerinkontinencia A hólyagizmok túl működése és a hólyag fokozott érzékenysége miatt lép fel, főleg idősebb korban. Jellemző tünete, hogy az érintettek a már megkezdett vizeletürítést nem képesek félbeszakítani. Sokszor primer hólyagbetegségek (gyulladások, fertőzések, hólyagkövek, tumorok stb.) nyomán alakul ki, kiváltója lehet még a (pl. szélütés hatására) csökkent agyi kontroll, illetve más idegrendszeri károsodás is. Ha más mögöttes betegség nem mutatható ki, akkor pszichovegetatív zavar valószínűsíthető.

Ürítési zavarok: Bizonyos alkati típusokba tartozó emberek a stresszre megnövekedett vizeletmennyiséggel, gyakoribb

ürítéssel és ürítési ingerrel válaszolnak. Mindez lehet partnerkapcsolati problémák vagy funkcionális szexuális zavar, esetleg tartós, megoldhatatlannak tűnő konfliktusok testi kifejeződése is.

Hormonális háttérű inkontinencia: Kizárólag nőknél fordul elő a változás évei után: egyes hormonok mennyiségének csökkenése a húgycső és a hüvely nyálkahártyájának atrófiáját okozhatja, és ebből is kialakulhat hólyaggyengeség.

Tútelítettség inkontinencia: Főképpen idős férfiaknál fordul elő. Különböző prosztataproblémák miatt a húgycső beszűkül, a hólyag megteelik, és lassan, csepenként ürül. Ez a fajta inkontinencia operációval jól gyógyítható.

Terápiás lehetőségek: A betegek között nagy egyéni különbségek lehetnek, a kezelés során ennek figyelembevételével célszerű a megfelelő gyógyszer vagy készítményt kiválasztani. Emellett nagyon fontos a jó emésztés kialakítása, az elhúzódó székrekedés ugyanis sokat ronthat a vizeletkontrollon is.

Ülőfürdők: Ajánlott a meleg (37-38 °C) ülő- vagy teljes fürdő, illetve a váltólábfürdők

használata, lehetőleg kétnaponta. Az utóbbiaknál a lábakat 1 percen át 38 °C-os, majd 10-15 percen át 20 °C-os vízben kell áztatni, a cserét háromszor ismételve. A fürdő használata lázas betegségek, fertőzések idején, illetve műtétek után nem javallott!

A szükséges vízbevitel biztosítása: Főleg időskorban egyébként is fontos a megfelelő mennyiségű folyadék bevitel. Minél kevésbé telt a hólyag, annál nagyobb a fertőzésveszély is, ami tovább ronthat a helyzetet. Kifejezetten káros a túlsúly, ugyanis tovább terheli az egyébként is gyenge medenceizomzatot.

Izomtréning: Célja a záróizomzat feletti tudatos kontroll visszaszerzése. Az egyik lehetőség a vizelek közötti időtartam fokozatos növelése, a másik az ún. toaletttréning, vagyis szigorú, a megivott folyadékmennyiséget és a vizeletürítések idejét is szabályozó napirend megvalósítása. A medencegimnasztika, esetleg más testmozgási formákkal kombinálva egyrészt pszichológiai szempontból ajánlott, másrészt erősítheti a medenceizomzatot is.

Cikkünket Köteles Ferenc munkája alapján állítottuk össze és az Internetről töltöttük le

Bibliás magyarok

Szenczi Molnár Albert 430 éve született.

Nevét az egyház féltőn őrzi, munkájának értékét elismeri. Mégis, a hétköznapi ember keveset tud róla, sőt sok templomba járó hívő még csak nevét sem hallotta.

Ki volt tehát ő?

Göncön született 1577-ben (1571?). Édesanyja korai halála miatt édesapja egy vándortanítóra bízta. Tizenöt évesen, hóban és hőségben egyaránt, vitte az első bibliafordítás kéziratát Vizsolyba, onnan meg vissza Göncre. A hosszú gyaloglások során elhatározta, hogy ő is valami ehhez hasonló szép és jelentős dologgal ajándékozza meg egyházát és népét.

Két évig tanult Debrecenben, majd külföldre ment, egyik egyetem után a másikon képezte magát. Így került Heidelbergbe (ahol készült a Heidelbergi Káté). Itt énekelte először Dávid zsoltárait a templomban. Eszébe jutott régi fogadalma, és elhatározta, hogy ezeket a zsoltárokat fogja magyar nyelvre lefordítani. Alapul a német fordításokat tanulmányozta és keményen dolgozott. 1606-ban elkészült a fordítás és a következő évben meg is jelent. Rövidesen latin-görög-magyar lexikont jelentet meg, majd a Heidelbergi Kátét magyarul.

Írt prédikációkat, imádságokat, versebe foglalta a *Tízparancsolatot*. Halálának helye és

időpontja valószínűséggel Kolozsvár, 1633.

A „zsoltárfordító” Szenczei Molnár Albert emléke előtt tisztelegve álljon most itt rövid részlet az általa fordított 12-ik zsoltárból:

„Szabadíts meg és tarts meg,
Uram Isten!
Mert szentjeid elfogytak, nincs, jöltevő,
És e földön sok a tökéletlen,
Nincs emberek közt igaz beszédű.”

Zolláni Hajnal

Várható jövőbeni környezetvédelmi intézkedések Romániában

Romániának 2018-ra teljes mértékben ki kell cserélnie jelenlegi ivóvízhálózatát, 2015-ig pedig modern hulladékgazdálkodási rendszereket kell kialakítania. Ugyancsak 2015-ig kell a hulladék újrahasznosítását széleskörűen bevezetni. A miniszter elmondta, az országban 2000 km²-es az ipari tevékenység miatt szennyezett terület, ezek rehabilitációja 20-25 év alatt kell megoldódjon. 2007 végéig elkészül egy olyan törvény, amely kötelezi a területtulajdonosokat és befektetőket a szennyezett területek rehabilitációjára. Az árvízvédelem terén 2009-ig be kell fejeződjön az uniós standardoknak megfelelő védelmi infrastruktúra kiépítése.

ezt a hírt az Internetről töltöttük le

Költözik a Teleház

2007. augusztus 13-20 között a teleház zárva lesz, de 20-tól új helyen várja a falu lakosságát a következő szolgáltatásokkal: fénymásolás, nyomtatás, üzenetküldés, internetezés. A teleház nyitvatartási rendje a következők szerint lesz:

- hétfőtől-csütörtökig 18-20 óráig. Internetezni minden szombaton lehet 10-19 között, előzetes bejelentkezésel, vasárnap zárva tartunk. Az árakról és a változásokról az új helyszínen érdeklődhetnek, vagyis nem messze a régi helytől, a 111-es házszám alatt. A teleház vezetését társadalmi munkában Márton Veronika és Dénes Kinga vállalta át a 2007-es év hátralévő részére. Egyesületünk továbbra is fenntartja, támogatja ezt a programot a **Hargita Megye Tanácsával** közösen.

Viharsarok Egyesület

Örökbefogadás c. cikk folytatása

az elhelyezés visszavonását, illetve meghosszabbítását a helyzettől függően.

Az örökbefogadás engedélyezése bírósági úton történik, az erre vonatkozó kérést benyújthatja az örökbe fogadni szándékozó személy vagy a lakhely szerinti Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Igazgatóság. Az Igazgatóság kötelessége, hogy legkésőbb 5 nappal az ügy elbírálásának kezdete előtt eljuttassa a gyerekről készített végső jelentést a bíróságra. A bíróság csak abban az esetben hagyja jóvá az örök-

befogadást, ha a bemutatott bizonyítékok alapján kiderül, hogy ez a gyerek érdekeit szolgálja.

Az örökbefogadást követő két évben a Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Igazgatóság követi a gyerek fejlődését és a nevelőszülőkkel való kapcsolatát és jelentéseket is készít negyedévenként.

Az információkat a helyi Polgármesteri Hivatal szolgáltatta a számunkra

és népdaléneklő versenyeken vettek részt. A történelmi vetélkedőn arra derült fény, hogy ki tud többet az iskola névadójáról és annak koráról. A szellemi játékok mellett szépszerével voltak sportvetélkedők, az iskolahetet pedig egy hatalmas pityókatokányfőző verseny finom falatainak elfogyasztása zárta.

29-31 között történt: Pünkösdi ünnepét követően egy igen régen várt álumnak egy része vált valóra. Hargita Megye Tanácsának támogatásával Pál Péter és Kiss Lóránt falképkutatók és restaurátorok (Imago Picta Kft., Marosvásárhely) elkezdtek a templom falképeinek vizsgálatát. A kutatás kettős eredménnyel végződött. Szomorúan állapítottuk meg, hogy az északi falrészén a régi javítások eredményeként (1929, 1952, 1981) a Szent László legenda alatti falrészt közel 2,5 méter magasságban - helyenként a legendával érintkezve - cementes vakolat burkolja. Reménykedtünk, hogy nem így van és előkerülnek még azon a részen is újabb falképek. A kutatás során előkerültek és a későbbiekben feltárára várnak: két Árpád-kori ablakmélyedés, a Tízezer mártír nő történetének töredékei, a sekrestye ajtaja. Bebizonyosodott, hogy a szentélyt is falképek borítják, hogy a nyugati karzat felülete festett és feliratozott. Meglepetésként ért mindenkit, hogy a templom külső falán is találtak falképeket. Az elkövetkező évek feladata adott: az állandó javítások és állagmegőrzés mellett láthatóvá tenni és tartósítani a falképeket. Isten adjon hozzá erőt, tehetséget és tehetőséget.

Június

9-10 - A székelyudvarhelyi Kuckó Egyesület, a Civitas Alapítvány és az Egyházközség közös pályázatot nyert a Román Nemzeti Alapprogram támogatásával. A megnyert pályázat három részből áll: 1. Székelyderzs festett bútorainak feltérképezése és motívumk-

incsenek könyv formában való közzététele 2. Szórolap megjelentetése négy nyelven (magyar, román, angol, német) a faluról és annak világörökség templomáról 3. Interaktív CD készítése, amely Székelyderzs értékeit leltározza. Jelzett napokon népes csoport indult el a faluban, hogy házról-házra járva a gyűjtőmunkát elvégezze. A Kuckó Egyesület szakmai munkáját a székelyudvarhelyi Haáz Rezső Múzeum néprajzosa támogatta és a helyi fiatalok segítségével a székelyudvarhelyi Benedek Elek Tanítóképző diákjai végezték a gyűjtőmunkát. A jó hangulatú gyűjtés eredményeként számtalan festett padot, ládát, fogast, guzsalyt és egyebeket sikerült leltárba venni. A következő lépés ezek szakmai vizsgálatai, mintakincseiknek a csoportosítása. Egy másfajta gyűjtőmunka, amelyet a Kuckó Egyesület fog elvégezni.

Július

1-én Falunap. A 400 éves harang és a 170 éves orgona újraszentalése.

16-tól 21-ig volt az Erdélyi Unitárius Egyház Gyermek tábora.

Augusztus

3-5 között színjátszó találkozóra került sor. Az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet (az Erdélyi Unitárius Egyház ifjúságát egybetömörítő szervezet) felkérte az egyházközséget és a települést, hogy a szervezet egyik nyári csúcshelyszínének, a Színjátszó Fesztiválnak helyet adjon. A keblitanács egyöntetűen támogatta az ODFIE felkérését.

Mindezekről bővebben a honlapunkon olvashatnak! <http://szekelyderzs.erdely.org>

Januári szertartások:

17-én utolsó útjára kísértük id. Dénes Béla 80 esztendőit éltestvérünket.

26-án utolsó útjára kísértük idegenben elhunyt testvérünket özv. Orbán Zsigmondné szül. Szász Máriát, aki 85 esztendő után tért vissza teremtőjéhez.

Februári szertartások:

Február 10-én a közösség szent helyén házassági megáldásban részesültek ifj. Dénes Albert és Fancsali Mónika unitárius testvéreink, mindketten székelyderzsiek.

12-én imaheti szolgálattevésre került sor Ége és Székelydália református gyülekezeteiben.

13-án imaheti szolgálattevés Székelyszenterzsébet református gyülekezetében.

Márciusi szertartások:

Március 6-án utolsó útjára kísértük Kocs Ferenc 51 esztendő korában elhunyt testvérünk földi maradványait.

7-én a közösség szent helyén házassági megáldásban részesültek Balázs Loránd (református) és Pál Szidónia (unitárius) testvéreink.

Áprilisi szertartások:

Április 3-án utolsó útjára kísértük özv. Nagy Albertné szül. Pál Irén, 78 esztendőt éltestvérünket.

Április 14-én a közösség szent helyén házassági megáldásban részesültek Lukács Sándor (katolikus) és Dénes Editke (unitárius) testvéreink.

22-én istentisztelet keretében megkereszteltük Elekes Tibor és Magyarosi Katalin Edina nevű kislányát.

28-án utolsó útjára kísértük özv. Dámó Jenőné szül. Balogh Juliánna 74 évet éltestvérünket. Májusi szertartások:

8-án utolsó útjára kísértük Benedek Dezsőné szül. Orbán Ilona 73 évet éltestvérünket.

16-án utolsó útjára kísértük Pál Vilmos 82 esztendőt éltestvérünket.

Júniusi szertartások:

1-én a falu határában fogadtuk, majd onnan utolsó útjára kísértük sok esztendeje idegenben élő testvérünket, néhai özv. Orbán Dezsőné szül. Ilyés Annát, aki életének 86. évében adta vissza lelkét teremtőjének.

Imádság és áldáskérés a 8. osztályosok ballagási ünnepén.

Beszámoló az Unitárius Egyházközség háza tájáról

Január

6-án az egyházközség vezetősége rendhagyó év eleji gyűlést tartott, amelyen számbavette az elmúlt esztendő lelki, szellemi és anyagi megvalósításait és egyben a hiányosságait is. A megvalósítások mellett a keblitanács fokozott figyelmet fordított arra, hogy elmulasztott dolgait is számba vegye és az új esztendőben azokra erőteljesebben figyeljen. Ismertetésre került Hargita Megye Tanácsának pénzügyi segítsége arra nézve, hogy a salétromosodó falképeket meg lehessen kutatni a további munkálatok előkészítése céljából. Égi Atyánk segítségével a 2007. esztendő tavaszán elkezdődnek a munkálatok, amellyel az Imago Picta Kft. falképkutató restaurátorait bízta meg az egyházközség.

A keblitanács támogatja a lelkész azon felvetését, hogy a 2007. esztendőt az egyházközség nyilvánítsa az imádság évének. Ennek keretében az év folyamán a Mi Atyánk köré csoportosul minden istentiszteleti alkalom. Az imádság erejének megtapasztalása céljából minden csütörtökön este 19 órától a falu más-más pontján, családi házaknál biblioráival egybekötött imaestekre kerül sor az egész évben.

Február

19-20 között ifj. Kovács Domokos keblitanácsos, ifj. Jakab Albert egyházfi, Dénes Albert harangozó és a lelkészi család részvételével közmunkára került sor. A lelkészi hivatal udvarán garázs és szőlőállvány készült, kapu állítódott.

Március

7-én, 8-án, 9-én az egyházközség keblitanácsosai közmunkát végeztek, amelynek keretében az orvosi rendelőnek szánt ingatlanon és a körülötte levő területen végeztek munkálatokat. A közmunkán részt vettek: Ballók Ákos, Ballók Árpád, Brok Árpád, Csukor Dezső, Egyed Ferenc, Jakab Albert ifj., Ke-

restely Ferenc, Kovács Csaba, Orbán Béla és Zoltáni Csaba.

30-31 között a konfirmációra készülő fiatalok kétnapos kiránduláson vehettek részt. A kirándulás célja Szent László falképeket tartalmazó templomok meglátogatása volt.

Április

7-én A székelyudvarhelyi Eötvös József Mezőgazdasági Szakközépiskola BORÓKA néptánc-együttese, Nagykáta Tápió Együttese Magyarország és Finnországból a Hollos Maritta néptánccsoport látogatott el településünkre. A településről és a templomról szóló ismertető előadás és a kiadós ebéd után mindhárom együttes egy rövid műsort mutatott be.

10-én az ünnep harmadik napján, istentiszteletet követően a művelődési házban meleg tea/kávé mellett lehetett szemügyre venni, hogy húsvét vízöntő hétfőjén a lányok és asszonyok milyen díszítésű tojásokkal kedveskedtek locsolóiknak. Az igen közeli költészetnap apropóján vendégül láttuk Farkas Wellmann Éva költőnőt, aki a költészetnap és a vers mibenlétéről beszélt, majd a verseiből olvasott és életéről mesélt. A legszebb díszítésű tojást a legátus választotta ki, készítőjét Éva egy verssel jutalmazta.

Május

5-én a magyarországi Bau-Team Kft. vezetősége látogatott Székelyderzsbe. Látogatásuk egybeesett a falu orvosi rendelőjének átadásával. Az egyházközség épületében önerőből, helyi Önkormányzat és a Bau-Team Kft. jelentős támogatásával EU normáknak megfelelő orvosi rendelő építődött ki. Az ingatlanban elkészült orvosi rendelő mellé egy gyógyszerpontnak szánt helyiség kiépítésére is sort került. Támogatóinkat az Önkormányzat tanácstermében fogadtuk. Pál Ernő polgármester és Demeter Sándor Loránd lelkész néhány szóban köszön-

tették a vendégeket és az egybegyűlteket, majd ajándékkal köszönték meg a támogatók szívességét. Szűcs József és Reisinger Péter vezérigazgatók az ajándékok átvétele után megtekintették az elvégzett munkát. A templomlátogatást és a hagyományok megismerését követően az egyházközség és a község előjárósága vendégelte meg őket.

17-én Áldozócsütörtöki határkerülést követően Esperesi Vizsgálószék tartatott. A Vizsgálószék képviselőjében egyházközségünkbe érkezett Tódor Csaba lelkész, köri jegyző; Csáki Levente lelkész, köri VEN előadó és László János a székelyudvarhelyi egyházkör felügyelő gondnoka. Esperesi Vizsgálószék az anyagi jellegű dolgok megvizsgálása és a gyülekezet megkérdezése után mindent rendben talált.

20-án Az egyházközség életében kiemelkedő ünnepnek számított öt fiatal hitvallástétele. Konfirmáció keretében hitéről vallást tett, az úrvacsorából első ízben részesült és az egyházközség önálló tagjává nyilvánított: Ballok Róbert, Dénes Norbert Attila, Dénes Rita, Kovács Imola és Pál Csilla.

25-én A János Zsigmond Általános Iskola vezetőségével együttműködésben immár második ízben tartatott az iskola diákjai és tanárai számára, valamint az óvodások és az óvónő részére Lelkiségi Nap. A vidám hangulatú ifjúsági istentisztelet után az óvodások és I-IV osztályos diákok nemeztek, az V-VIII. osztályosok csoport- és szerepjátékkal tették próbára egymást, a tanári kar jelen levő tagjai a tavalyi imádsággyakorlatokat követően az idén néhány légző gyakorlattal egybekötött ima-gyakorlatot tanulhattak. A Lelkiségi Nap egyben a János Zsigmond Iskolahét nyitónapja is volt. Az iskolahét keretében a diákok többek közt rajz, mesemondó, versmondó

Az öregség szépségei

A család! Igen, a család az mindig örömet jelent. Amikor az unokák körülgrárlják a nagypapát. Papa, mesélj! Papa, vigyél a hátadon! És a papa mesél, és viszi a hátán az unokát, nem törődve azzal, hogy előtte még olyan nyomást érzett a mellkasában, amikor a gyermeke kertjében a fűvet nyírta.

A családi összejövetel - az igen! Öröm az, amikor egy születésnapra, családi évfordulóra, bensőséges keretek között ebédre, vacsorára összeülnek. Ilyenkor csak az veszi el az ember kedvét, ha egy átkozott lenmag vagy paradicsommag a műfogsora alá szorul.

Az is öröm, amikor a nagyszülő látja, hogy mennyire fejlett a kiskamasz unoka szépérzéke. Lány léte férfinget vesz fel, a nadrág szárát maga után húzza, hozzá bakancs vagy toronycipő a módi. Négy-öt gyűrű, néhány sor nyaklánc és kész. Nehogy szóljon a nagyszülő! Mert a válasz blokkolható! Te már ehhez öreg vagy. Ehhez nem értesz. És talán igaza is van.

Vannak más örömök is. Például, ha az ember úgy ér haza, hogy nem pisil be. Mert a pro s z t a t a - n a g y o b b o d á s megtréfálhatja az embert. Vagy az előbbi módon, vagy úgy, hogy hazaér, de a WC-kagyló helyett a nadrágra pisil.

Na és a kirándulások! Még nem voltunk nyugdíjasok, amikor elhatároztuk: majd ha szabadjegyünk lesz, kihasználjuk; sokat utazunk, lesz idő világot látni. Most ki is használjuk. A múlt évben is - sok tanakodás után - Kecskemétre mentünk. Megnéztük a játékiállítás, a zsinagógát, a Cifra Palotát, de addigra nagyon el is fáradtunk. A harangjátékot már csak a parkban ülve hallgattuk meg. Ebéd, irány haza. Az esti tévéhíradóra már rég haza is értünk.

Az idén Szentendrére tetünk nagyobb túrát. A nap még

nem volt delelőn, amikor megérkeztünk a HÉV-állomásra. A hőmérséklet nem volt több 30°C-nál, így vidáman nekilódultunk. Gyorsmenetben haladtunk. Nem telt bele fél óra és már el is értünk a patakig. Ott megpihentünk. Új

erőre kapva a következő fél óra alatt eljutottunk a központba. Itt egy erős jobbkanyarral a Görög Kancsó felé vettük az irányt, hiszen már megéhezünk. Beültünk, elénk tették az étlapot. Megláttuk az árakat. Csodák-csodájára már el is ment az étvágyunk. Nem mondom tovább. Elég annyi, hogy gyorsan visszaérkeztünk az állomásra, ahol egy hangulatos bisztróban ebédeltünk. Most már siettünk, így négy órára haza is értünk és kipihenhetjük a kirándulás fáradalmait.

Jövőre már rövidebb utat tervezünk. Lehet, hogy elgyalogolunk a Tescoig.

Szeretem a társaságot. Szeretem a jó vicceket. Az unokám szállítja is őket. Csak az a baj, hogy nem hallom. A füleim jók. Csak a hallásom romlott.

Szerencsére a hajammal nincs gond, már kihullott. Törülközővel fésülködöm. A DNS-eimmel azonban lehet egy kis probléma, mert az a szörzet, ami más embernek a fején található, nálam a fülemben és az orromban, esetleg a szemöldökömben jelenik meg.

A szemem kívülről nézve jó. Belülről bifokális. Kaptam is rá egy szemüveget, ami használt - a látszerészeknek. Ugyanis, ha a helyére teszem, a közellátó részt a szempillám rögtön összemaszatolja, mert könnye-

zik a szemem, ha meg lejjebb csúsztatom, nyakmerevedést kapok, mert a plafont kell megcélozni, hogy olvasni tudjak. Így, nehogy kárba vesszen a szemüvegre kiadott sok ezer forint, felveszem a szemüveget, és felette olvasok.

Az ember csak mulat ezen a rohanó világon. A múltkor megyek a zebrán, jön az autós és kikiált: "Szedd a virgácsaidat, te vén hülye!" Jó-jó, lehet, hogy tud rólam valamit, de hogy vén lennék, ez sértő! Hol vagyok még a száztól?

Szerencsére jó erőben vagyok. A fotelből egy-két nekirugaszkodással fel tudok állni. Reggelenként ugyan problémát jelent a zoknit felhúzni, de Istenem, nyilván távolabb került a lábamtól a kezem. Ez az emberré válás folyamata.

Én azt mondom: nincs nagyobb baj addig, amíg valakit szeretnek, és ő is szerethet. Mintha a bennünk lévő szeretetet egy olyan csodálatos zacskóban tárolnánk, amelyből minél többet szétosztanak, annál több marad benne.

Egy a fontos, öregek! Ne felejtünk el lélegezni!

Ezt a szöveget Nyíri Ferenc nyugdíjastól kölcsönöztük, akinek az írása Budapesten jelent meg a Délamerikai Magyar Hírlapban 2001-ben

A templomból hazafelé...

Örökbefogadás

Az örökbefogadás során elsősorban a gyerek érdekeit kell tiszteletben tartani, fontos biztosítani a családi környezetben való nevelését, figyelembe véve kulturális, etnikai hovatartozását. Jelentőséget kell tulajdonítani a gyerek véleményének, valamint tájékoztatni kell az örökbefogadási folyamat körülményeiről.

A 273/2004-es törvény több feltételt állapít meg az örökbefogadásban résztvevő személyekre vonatkozóan.

Örökbe fogadni csak kiskorú gyerekeket (18 év alatt) lehet, nagykorú személy örökbefogadása abban az esetben lehetséges, ha az örökbe fogadni szándékozó személy már 18 éves kora előtt nevelte. Szükséges mindent megtenni, hogy a testvérek ugyanazon családnál legyenek elhelyezve, csak akkor választhatják el őket egymástól, ha ez a saját érdeküket szolgálja. Kizárólag azok a személyek fogadhatnak örökbe, akik teljes cselekvőképességgel rendelkeznek, nem szenvednek pszichikai betegségben, valamint 18 évvel idősebbek, mint a gyerek (hiszen az örökbefogadás után a szülői gondoskodás feladata rájuk fog hárulni). Alapos okok miatt engedélyezhető az örökbefogadás akkor is, ha a korkülönbség kevesebb, mint 18 év, de ezekben a helyzetekben is minimum 15 év kell legyen.

A testvérek közötti örökbefogadást tiltja a törvény, függetlenül attól, hogy ezek házasságból vagy házasságon kívül születtek, édestestvérek vagy nem. Mivel összeférhetetlenség áll fenn a házastársi státusz és az örökbefogadott testvéri szerep közt, a házastársak együttes örökbefogadása nem engedélyezett.

Az örökbefogadáshoz a bíróság előtt a következő személyek kötelesek beleegyezésüket adni:

- A gyerek szülei vagy a törvényes képviselő, amennyiben a szülők halottak, ismeretlenek, halottá, eltűntté vannak nyilvánítva, vagy gondnokság alá vannak helyezve (azok a szülők is beleegyezésüket kell adják, akik

elvesztették szülői jogaik gyakorlását). A gyerek születésétől számított 60 nap elteltével járulhatnak hozzá az örökbefogadáshoz.

- A 10. életévét betöltött gyerek

- Az örökbefogadó személyek vagy család

Az örökbefogadási folyamat az örökbe fogadni szándékozó személyek felmérésével veszi kezdetét. Ahhoz, hogy az örökbefogadáshoz szükséges tanúsítványt megszerezzék kérelmükhöz a következő iratokat kell csatolják:

- Személyazonossági igazolvány másolat

- Születési bizonyítványok, házassági levél hitelesített másolata

- Lakás feletti használati jogot bizonyító irat

- Erkölcsei bizonyítvány (a kérelmezőké és a velük egy háztartásban élő személyeké)

- Orvosi igazolás (a kérelmezőké és a velük egy háztartásban élő személyeké)

- Jövedelmet igazoló dokumentum

- Munkahelyről szerzett jellemzés

- Közjegyzői nyilatkozat, amely igazolja, hogy nem vesztették el szülői joguk gyakorlását

- Az örökbefogadás okait tartalmazó nyilatkozat valamint a gyerekre vonatkozó elvárások (nem, életkor, egészségügyi állapot stb.)

- Az örökbefogadásban nem beleegyező házastárs nyilatkozatban foglalt motivációja

A fent felsorolt iratok arra szolgálnak, hogy az örökbefogadó személy vagy család megfelelő erkölcsi és anyagi hátterét bizonyítsák.

A nagykorú személyek örökbefogadásánál illetőleg abban az esetben, ha a házastársa, párja vérszerinti vagy örökbefogadott gyereket szeretné adoptálni a tanúsítvány nem szükséges.

Következő lépésként a bíróság mielőtt az örökbefogadást engedélyezné legkevesebb 90 napra elhelyezi a kiválasztott gyereket a leendő szülőknél. Ezen időszak alatt nyomon követik a gyerek beilleszkedését, állapotát és a leendő szülőkkel való kapcsolatát, kéthavonta történő látogatások alkalmával. Amennyiben nem megfelelőek a körülmények a bíróság elrendelheti

folymat a 6-ik oldalon

POLGÁRMESTERI HIVATAL KÖZLEMÉNYEI

Támogatások

Augusztustól várhatja a támogatást az a gazda, akinek 3 darab, 6 hónapnál idősebb szarvasmarhája van. A felméréseket március folyamán végezte el a Polgármesteri Hivatal és az összegyűjtött dokumentumokat, a kifizetést intéző ügynökségekhez eljuttatta. A támogatás mértéke kb. 400 RON állatonként.

A földalapú UNIO-s támo-

gatásra még jövő év januárjáig várniuk kell azoknak, akik ezt a tavasz folyamán igényelték. Július-augusztus folyamán a bizottságok szűrőpróba szerűen ellenőrzik a megművelt földeket, majd számítógépes rendszerben rögzítik az adatokat. A januárban folyósított összeg mértéke 50 euró / hektár. Emellett térségünk lakói még plusz 30-40 euró támogatásra számíthatnak, mi-

vel hegyvidéken élünk és ezt a hátrányos helyzetet igyekeznék kompenzálni ezzel az összeggel. A román állam is tervezi, hogy ez év folyamán a megművelt földterületekre kb. 400 RON/hektár támogatás ad. Ez még csak tervezett, mivel a parlamentnek meg kell ezt még szavaznia, de valószínű, hogy ez a támogatás is megérkezik.

Székelyderzsi Polgármesteri Hivatal

VÉGVÁR

2007. augusztus III. évfolyam, XI. szám

Székelyderzs és Székelymuzsna időközönként megjelenő ingyenes havilapja

Határkerülés

Adott egy közösség, akinek ősei nemzedékről-nemzedékre figyelmeztették egymást: imádsággal kell kérni a Teremtő szeretetét és cselekedettel kiérdemelni, hogy zilált időkben védelemre találjon az ember, az állat és a talpalatnyi föld, amelyet esztendőről-esztendőre kenyérré kovászol.

Imádságai több száz éve ismertek. Azóta mondják édesanyák és édesapák. Tanítják rá öregek a fiatalokat. Elrebegett imádságok mellé énekelve a zsoltárt:

*„Búslakodtunk, csüggedeztünk
Az aszály-csapás miatt,
Mely hervaszta dúlt mezőkön,
Félve mindent learat...
Imánk félve rebegett,
Sóhajtoztuk nevedet:
Jó Istenünk! Oh légy velünk,
Ha nem segísz, mi elveszünk!”*

(Unitárius énekeskönyv, 236)

A hit pedig cselekedetek nélkül halott! – hangzik az apostol figyelmeztetése. Több mint másfél évszázada a közösség cselekedettel is igyekszik kiérdemelni a Teremtő gondviselését. Imádkozik, zsoltárt énekel, határt kerül, hogy megvédje magát. Mindig ugyanazon a napon teszi: június utolsó szombatján.

Így tett ebben az esztendőben is. Közben emlékezett 1815-re, 1902-re, 1996-ra. Elmúlt esztendők nagy jégveréseire. Minden elröppentett dallamsorban, elrebegett imádságban, a díszkoszorúk fonatában, az ünnepi öltözetben, a szépen járatott lovak dobogtatásában benne volt a múlt, a jelen, és a jövő reménysége.

A megszentelt ünnepet kulturális és szórakoztató műsorok szépítették. Az ünnepen jelenlevők betekintést nyerhettek Udvarhelyszék varrottasainak titkaiba, az ebédnél a Forgórózsa citeraegyüttes lendületes műsora biztosította a jó kedvet. A belső utak járásáról István Ildikó gondoskodott, aki személyes hangvétellő előadásával, itthon tanult népdalaival könnyet csalt sokak szemébe. A nemzeti rock műfajában zenélő TransylMania együttes koncertjének nem volt nagy a nézettsége, de akik végighallgatták, nem bánták meg.

Amikor ősi szokásaihoz és hagyományaihoz ragaszkodva megszentelt ünnepet tart, akkor nem feledkezhet el más közösségi értékeiről sem. A megszentelt időn kívül pedig más alkalmat aligha kaphatna, hogy azokra is emlékezzen. Mikre is pontosan? Templomának 170 éves orgonájára és 400 éves harangjára. Azokra, akik oly sok esztendőn keresztül hangolták imádságra a lelket, emeltették meg a legnagyobb elfoglaltság közepette is a kalapot, kulcsoltatták imádságra a kezet, hogy a lélek megszólítsa Istenét: „Ha nem segísz, mi elveszünk.”

Az ünnepet követően alig egy hónap elteltével, amikor a nagy szélvihar fákat csavart ki, derék fenyőket tört ketté nyomában kifödetlen házak és letört csűrök maradtak Székelyderzsen imádsággá változott a zsoltár: „Ha nem segísz, mi elveszünk!” És segített az Isten!

Demeter Sándor Loránd

Jégverés napi határkerülés és falunap Székelyderzsen
A PROGRAM SZOMBATON

2007. június 30. - július 1.

9:00 - Lovas-dobos meghívó határkerülésre
12:00-15:00 - Déli harangszóval gyülekező a templom előtt.
Határkerülés lóháton, szekerekkel.
15:00 - Ünnepi istentisztelet, utána kürtöskalácsos kínálgatás.
16:00-18:00 - Ebédszünet
18:00-19:00 - A FORGÓRÓZSA citera együttes fellépése.
19:00 - Könyvbemutató. Gerendás Lajos: Székelyderzs és erődtemploma
22:00 - Nagykonzert. A TRANSYLMANIA nemzeti rockegyüttes fellépése.

ES VASÁRNAP

11:30 - Ünnepi istentisztelet.
A 400 éves Perky-harang megszentelése és újjászentelése.
A 170 éves orgona megszentelése.

Világörökség